

Skolemesteren og hans pligter (Uddrag)

Fra: *Glimt af folkeskolen gennem 300 år i Fredericia Kommune*, Fredericia Lærerkreds, 1984

5 *[Om teksten: I 1791 udkom der en bog, der viste hvordan skoler for de laveste klasser i samfundet skulle drives. Bogen var oversat fra tysk og tillempet danske forhold af Lauritz Hasse, der på det tidspunkt var præst ved Michaelis Kirke i Fredericia]*

Om skolemesterens egenskaber står der:

10 "Han maa ikke have nogen meget kendelig og i Øjnene faldende Legemsdel, ikke være pukkelrygget, skievbenet eller skeløjet, men allermindst maa han have svagt Syn og Hørelse eller Fejl i Henseende til Talen, han maa ikke lespe, tale gennem Næsen eller udtale et Bogstav urigtigt, ikke fordreje Mund og Øjenbryne og ikke tale utydeligt. Ligesaa lidt duer en Mand, der har et svagt Helbred, særlig en svag Mave til Skolemester, da hans Legemes tilstand ofte gør ham fortreden og knarvurn".

15 "En Skolemester maa ingelunde bilde sig ind, at han taler vel og rigtigt, men han maa snarere troe det modsatte om sig, han bør vogte sig for fordervelig-Selviskhed".

20 "Disse Folk ere meestendels befængte med en vis Stolthed, som uidentvivi kommer deraf, at de hver Dag see lutter om sig og dog ere de klogeste i Selskabet, denne Stolthed gjør dem ofte til de utaaligste Mennesker"

Skolemesteren skal bl.a. have følgende evner og færdigheder:

25 "Færdighed i at skrive læseligt og rigtigt"

"Færdighed i at kunne regne i det mindste de fire Species [regnearter] uden Fejl samt rigtig opsætte og udregne et Eksempel efter Regula de tri" [En regneregul]

30 "Færdighed i at kunne synge, da Sangen jo er en Deel af den Kristne Gudstjenete".

Skolemesteren måtte helst ikke have andre jobs ved siden af:

35 " Det er mig et modbydeligt Syn, naar jeg træffer en Skolemester i Selskab med usle og gemene Musikanter, der med Fiolen eller Valdhornet under Armen trækker om fra eet Marked og eet Kroehus til et Andet, og ved Bryllupper, Høstgilder og deslige vilde Lystigheder maae for et Par Skilling spille op til Dands for enhver drukken Knekt. Det er virkelig uanstændigt for en Skolemester, som, om han endog kun en Landsbyskolemester, dog altid er en af de Fornemme der paa især staae i hos den, der sendte deres Børn i hans Skole og gjør ham foragtelig i sine Lærlinges Øjne, der see deres Overhoved midt i et Selskab af saa mange udsvævende Folk".